

Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief, 4 juli 2023

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
12 juni 2023

Onze referentie
-

Bijlagen
DUTO-raamwerk, landingspagina
en twee modules

memo

Vaststelling DUTO-raamwerk, Module 1 (Wat is de waarde van duurzame toegankelijkheid?); Module 2 (DUTO-kenmerken); Landingspagina

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht de eerste twee modules van het DUTO-raamwerk vast te stellen. Het gaat om twee modules die de waarde en de kenmerken van duurzaam toegankelijke overheidsinformatie uiteenzetten. Een landingspagina met een korte inleidende tekst ondersteunt deze modules.

Na vaststelling wordt de module gepubliceerd op de website. Vooraf wordt hierbij de tekst ook nog geredigeerd door een collega van communicatie. Dit kan betekenen dat op enkele kleine, niet inhoudelijke, punten de tekst nog iets wijzigt.

1. Algemene toelichting

Het DUTO-raamwerk werkt het principe van Archiveren *by design* praktisch uit. Het biedt een inhoudelijk kader voor het bepalen van passende maatregelen om duurzame toegankelijkheid te borgen in de informatiesystemen en in het informatiebeleid van de overheid. Het raamwerk bouwt voort op de reeds bestaande DUTO-eisen, die dateren uit 2016. Met de herziening en nadere uitwerking van deze eisen is begonnen in december 2021. Het doel van de herziening is om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie te vergroten door een hulpmiddel te bieden voor het inrichten van nieuwe systemen en het toetsen van bestaande systemen. Het DUTO-raamwerk is bedoeld voor adviseurs (zoals een adviseur informatiebeheer of een informatiearchitect), projectleiders, managers en softwareleveranciers. Het totale raamwerk zal bestaan uit acht modules.

2. Module 1 (Wat is de waarde van duurzame toegankelijkheid?); Module 2 (DUTO-kenmerken); Landingspagina

2.1. Inhoudelijke toelichting

De eerste module van het DUTO-raamwerk zet uiteen wat de waarde van duurzaam toegankelijke overheidsinformatie is. Dit gebeurt aan de hand van de strategische driehoek van Mark Moore (*Creating Public Value*, 1995). De waarde van duurzaam toegankelijke overheidsinformatie wordt bekeken vanuit drie invalshoeken: publieke waarde, legitimiteit, en organisatie. De tekst is bedoeld om op strategisch niveau het gesprek over duurzaam toegankelijke overheidsinformatie aan te gaan.

De tweede module van het DUTO-raamwerk werkt de definitie van duurzaam toegankelijke overheidsinformatie nader uit aan de hand van de zes DUTO-kenmerken (vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en

toekomstbestendig). Voor ieder kenmerk wordt in een korte stelling aangegeven wat verstaan wordt onder dat kenmerk en wanneer overheidsinformatie voldoet aan dat kenmerk. Met behulp van voorbeelden, mogelijke implicaties, en een gedetailleerde beschrijving wordt dit nader toegelicht.

Deze twee modules vormen de inleiding op het vervolg van het DUTO-raamwerk (zes modules). Hierin worden randvoorwaarden en modeleisen uitgewerkt die aan organisaties en hun informatiesystemen gesteld kunnen worden. Om richting te geven aan ontwerpkeuzes die passen bij specifieke organisaties, worden de modeleisen beschreven aan de hand van verschillende implementatiepatronen, niveaus van maatregelen en met behulp van de MoSCoW-methodiek (Must have, Should have, etc.). De eerste twee modules zijn niet normerend; de volgende zes modules worden dat wel.

Het raamwerk wordt ingeleid door een korte tekst die dient als een landingspagina. Dit is een aangepaste versie van [de tekst die momenteel de ontwikkeling van het DUTO-raamwerk aankondigt](#) op de website van het NA. Deze tekst zal regelmatig aangepast worden om goed te communiceren over verdere ontwikkelingen m.b.t. het vaststellen van het DUTO-raamwerk. Meer hierover onder 'vervolg'.

2.2. Proces en totstandkoming

De tekst is opgesteld door het NA. Hierbij is ondersteuning geweest van een redactiegroep. Zij hebben feedback kunnen geven op de conceptstukken. In de redactiegroep zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd:

- Gemeente Rotterdam
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Nationale Politie
- Regionaal Archief Zuid-Utrecht
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Waterlands Archief

Naast de samenwerking met de redactie is er input opgehaald door vijf openbare reviewsessies te organiseren. Via het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA) is op deze manier aandacht gevraagd voor het herzieningsproces van de DUTO-eisen. Iedere sessies werd door 15-25 deelnemers bijgewoond.

3. Vervolg

3.1. Vaststelling en normering overige modules

In de komende maanden rondt het projectteam de resterende zes modules af. Dit zijn de modules waarin de randvoorwaarden en modeleisen beschreven worden die nodig zijn voor het duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie. Eerst in generieke zin (module 3) en vervolgens voor vijf specifieke DUTO-processen, te weten Registreren (module 4), Vernietigen (module 5), Bewaren (module 6), Migreren (module 7) en Ter beschikking stellen (module 8).

Het doel is om deze modules vast te stellen als onderdeel van de norm. Om dat mogelijk te maken, staat een openbaar reviewproces in de planning voor deze modules. De openbare review is gepland voor het najaar. Na het verwerken van de ontvangen feedback worden de resterende modules aan de Standaardisatieraad ter vaststelling aangeboden.

3.2. Communicatie en implementatie

Inmiddels richten we ons in toenemende mate op communicatie en implementatie van het DUTO-raamwerk. Doel is om de bekendheid en het gebruik van dit kennisproduct te vergroten. En ook om met *early adopters* van dit het DUTO-raamwerk in gesprek te gaan en de vinger aan de pols houden. Met de input die we op deze manier ophalen, zorgen we dat het DUTO-raamwerk goed aan blijft sluiten op de behoeftes in het werkveld.

De afgelopen maanden is hieraan al veelvuldig vorm gegeven. Middels [blogposts op KIA](#) zijn feedbacksessies aangekondigd. Op KIA zijn ook van alle modules de meest recente beschikbaar, om collega's de gelegenheid te bieden om nu al met deze teksten aan de slag te gaan. Daarnaast hebben leden van het projectteam presentaties en kennissessies verzorgd bij overheidsinstellingen die graag meer over het DUTO-raamwerk willen weten. Ook zijn we aanwezig bij evenementen met informatieprofessionals als doelgroep. We krijgen hier positieve reacties op.

Op deze initiatieven bouwen we voort. Vanaf het najaar willen we *early adopters* bijeenbrengen in een zogeheten koplopersgroep. Een apart projectteam wordt samengesteld om speciale initiatieven te ontwikkelen voor het bevorderen van de daadwerkelijke toepassing van het DUTO-raamwerk